Raadsvoorstel

Raadsnummer:	**2020-079**	Zaaknummer:	**174374**
Onderwerp:	**Raadsvoorstel en Besluit Afhechten Samen aan Zet**		
Korte inhoud:	Zoals bij de voorjaarnota 2019 is toegezegd en in de raadsinformatiebrief van juni 2020 is aangegeven wordt met dit raadsvoorstel en besluit beoogd om Samen aan Zet financieel en inhoudelijk af te hechten. Daarmee wordt Samen aan Zet als 'eigenstandig project' wordt afgerond.		

Datum B&W:	27 oktober 2020	Portefeuillehouder:	Wethouder Dijksterhuis

Voorstel

1. Te besluiten Samen aan Zet af te hechten, waarbij het voorstel is:
   a) Zoveel mogelijk financieel afronden van activiteiten/voorzieningen die op eigen benen verder kunnen, gedragen door de samenleving
   b) Stoppen met initiatieven waarvoor in de samenleving geen animo meer is of die nog steeds onvoldoende zijn uitgewerkt of die niet kunnen worden vervolgd in lijn met het oorspronkelijke idee
   c) Afronden van initiatieven met een tijdelijk karakter, gericht op in gang zetten van een verandering of (ruimtelijke) ontwikkeling en inhoudelijk het vervolg beleggen in regulier werk/beleid
   d) Overige experimentele initiatieven, die niet zonder (gemeente)financiering/bemoeienis verder kunnen, voorzetten tot de afgesproken experimentele fase is afgerond, en bij de beleidsontwikkeling te besluiten over eventuele voorzetting. Uitgangspunt is dat vervolgfinanciering zoveel mogelijk binnen reguliere budgetten zal plaatsvinden (*oud voor nieuw inruilen*)
2. Het vrijvallende budget ad € 257.300 terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve.

Inleiding

De raad heeft op 7 juli 2020 een raadsinformatiebrief ontvangen over de afhechting van Samen aan Zet. In dit raadsvoorstel wordt vervolg gegeven aan de in deze raadsinformatiebrief aangekondigde besluitvorming.
Inmiddels is het 4 jaar geleden dat de eerste dialooggroepen van Samen aan Zet in mei 2016 van start gingen. Sindsdien is door inwoners, ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, ambtenaren en bestuur hard gewerkt aan visies en uitwerking in concrete voorstellen, aan besluitvorming over én aan uitvoering van een groot deel van deze voorstellen.
De insteek is altijd geweest om de uitvoering van initiatieven zoveel mogelijk aan de samenleving zelf over te laten, zo nodig gefaciliteerd vanuit de gemeente. Daarnaast is erop ingezet om slimme verbindingen te leggen en de dialoogvoorstellen/-ideeën zoveel mogelijk te integreren in regulier gemeentelijk beleid en in de manier van (samen-)werken.

Zoals afgesproken is de voortgang gemonitord en in kader van de planning- en controlcyclus is hierover tweemaal per jaar gerapporteerd aan uw raad. In het voorjaar van 2019 is een deel van de voorstellen afgerond, gestopt of geland in het reguliere werk/beleid en is besloten deze van de lijst met dialoogvoorstellen te schrappen. De overige voorstellen zijn bijna allemaal uitgewerkt, in uitvoering of zijn

inmiddels afgerond. Enkele voorstellen blijken niet meer verder te komen of wachten op een besluit over het vervolg. Zie ook bijlage 1. voor verder informatie over de stand van zaken per voorstel.

Huidige stand van zaken

Cluster	Totaal aantal voorstellen (oorspronkelijk)	Aantal dat in 2019 is afgehecht	Aantal in 2020 over	Aantal dat nu is afgerond	Aantal waaraan actief wordt gewerkt	Aantal dat nu stil ligt
Leefstijl	39	18	21	3	11	7
Economie & bedrijfsomgeving	20	11	9	1	5	3
Veiligheid & handhaving	5	1	4	0	3	1
Wonen & Woonomgeving	15	7	8	2	6	0
Sociaal Domein	5	1	4	0	3	1
	84	**38**	**46**	**6**	**28**	**12**

Omdat de dialoogvoorstellen steeds meer in het reguliere werk geïntegreerd raken, maar ook verder door ontwikkelen, is het steeds minder logisch apart over de overgebleven 46 dialoogvoorstellen te blijven rapporteren. Mede daarom is in 2019 toegezegd dat we ernaar streven Samen aan Zet financieel en inhoudelijk af te hechten bij de voorjaarnota 2020 /begroting 2021-2024.

In de huidige crisissituatie worden we nu bovendien geconfronteerd met een nieuwe werkelijkheid. Dialoogvoorstellen komen in een ander perspectief te staan. De urgentie neemt toe om scherpere keuzes te maken in wat de komende tijd het belangrijkste is voor de Nijkerkse samenleving, en waar we tijd en geld aan uit kunnen geven. Als gemeente, maar ook als samenleving, zijn we daardoor genoodzaakt ambities en planningen bij te stellen. Voor initiatiefnemers en overige betrokkenen is het daarom extra belangrijk te weten waar ze aan toe zijn. Hoelang blijven gereserveerde budgetten nog beschikbaar nu projecten vertragen? Is er nog ambtelijke capaciteit beschikbaar voor de verschillende lopende initiatieven? Wanneer vindt besluitvorming plaats over eventueel vervolg van initiatieven en is daarvoor mogelijk nog geld/capaciteit beschikbaar?

Beoogd effect

De bedoeling van dit voorstel is om te komen tot een inhoudelijke en financiële afhechting van Samen aan Zet, zodat Samen aan Zet als ‘eigenstandig project’ wordt afgerond. Daarbij beogen we de initiatieven zoveel mogelijk op uniforme wijze te behandelen en recht te doen aan de grote verschillen tussen dialoogvoorstellen en de fases waarin zij zich bevinden.
Hiermee kunnen we helderheid bieden aan betrokken vanuit de dialooggroepen/samenleving, de ambtelijke organisatie en de raad over mogelijke keuzes. Daarnaast willen we inzichtelijk maken welke gereserveerde gelden voor Samen aan Zet kunnen vrijvallen voor andere doeleinden.

Argumenten

1. *Om recht te doen aan verschillen tussen voorstellen ligt het voor de hand initiatieven, die vergelijkbaar zijn van aard en stand van zaken, op eenzelfde manier af te hechten.*
   Er is onderzocht wat de aard (tijdelijke project/onderzoek of structurele voorziening; mate van afhankelijkheid van de gemeente) en stand van zaken (ontwikkelingsstadium, bewezen meerwaarde voor de Nijkerkse samenleving) van de 46 overgebleven dialoogvoorstellen is. Daaruit blijkt dat we ze grofweg in vier groepen kunnen indelen. Voorstel is de voorstellen per groep zoveel mogelijk op uniforme wijze af te hechten. Hieronder is per groep aangegeven welke aanpak we daarbij wordt voorgesteld. In bijlage 1 is per dialoogvoorstel uitgewerkt wat dit betekent voor het vervolg.

a) *Initiatieven die door de samenleving zijn opgestart en na impuls-/startfinanciering op eigen benen kunnen staan en in deze of aangepaste vorm door kunnen*

Voor deze eerste groep dialooginitiatieven is het advies we de raad voor te stellen toegezegde financiering, die vaak in de tijd een afbouw kent en dan tot uiterlijk 2021 is gebudgetteerd, af te rekenen conform afspraken. Dat betekent dat financiering die eind 2021 niet is gebruikt dan vrijvalt voor andere doeleinden. Wanneer gewenst kunnen we deze initiatieven in onze communicatie in kader van Samen Nijkerk ondersteunen als voorbeeld-initiatieven.

b) *Initiatieven waar onvoldoende animo meer voor is of die niet verder zijn uitgewerkt in lijn met het oorspronkelijke idee of die niet kunnen worden vervolgd in lijn met het oorspronkelijke idee*
Voor deze tweede groep dialooginitiatieven is het logisch de keuze te maken hier niet langer energie en geld in te steken en te stoppen. Eventueel hiervoor gereserveerd budget kan dan vrijvallen voor andere doeleinden. Wel kan bij relevante nieuwe beleidsontwikkeling de achterliggende gedachte van deze voorstellen nog meegenomen of afgewogen worden.

c) *Tijdelijke initiatieven of onderzoeken, die zijn opgezet om in de samenleving en/of bij de gemeente een verandering of ontwikkeling tot stand te brengen.*
Voor deze derde groep dialooginitiatieven is het advies de raad voor te stellen zo snel mogelijk nog lopende activiteiten/onderzoeken af te ronden conform gemaakte afspraken. Voor zover de tijdelijke initiatieven gericht zijn op een (ruimtelijke, beleidsmatige of organisatorische) ontwikkeling, die nog verder vorm moet krijgen, geven we aan in welke projecten of reguliere beleidstrajecten de resultaten en ideeën verder kunnen worden afgewogen/meegenomen. Ook daarbij zal de intentie van Samen aan Zet (bereiken van meer maatschappelijk effect, innovatie/efficiëntieverbetering en een toenemende rol van de samenleving in uitvoering/financiering) centraal blijven staan. De vervolgplanning en -financiering worden daarmee afgestemd op bestuurlijke prioritering, beschikbare ambtelijke capaciteit en bestaande budgetten.
In kader van Samen aan Zet stellen we voor geen nieuwe financiering meer beschikbaar te stellen voor tijdelijke verlenging van de activiteiten. De eventueel overgebleven Samen aan Zet budgetten kunnen vrijvallen.

d) *Initiatieven die als experiment zijn opgezet of uitgewerkt, waarvoor wel animo is om verder te gaan, maar die niet in deze of aangepaste vorm zonder (gemeente)financiering/bemoeienis verder kunnen.*
Voor de laatste groep dialooginitiatieven stellen we voor de experimenten zoals overeengekomen af te ronden en een duidelijke einddatum af te spreken. Daarnaast adviseren we zoveel mogelijk in het kader van relevante beleids-/projectontwikkeling een onderbouwde keuze te maken over vervolgfacilitering vanuit de gemeente. Bij deze keuzes is belangrijk mee te wegen in hoeverre de intentie van Samen aan Zet vorm krijgt bij de betreffende initiatieven (criteria: is maatschappelijk effect duidelijk?; is sprake van innovatie/efficiëntieverbetering?; speelt de samenleving een steeds grotere rol ook in uitvoering/financiering?). In lijn met de oorspronkelijke bedoeling van Samen aan Zet, stellen we ook voor in principe binnen bestaande budgetten en capaciteit keuzes te maken (“het oud-voor-nieuw- principe” te hanteren). Dit betekent dus niet automatisch dat faciliteren (en ook financiering) vanuit de gemeente doorgaat of onveranderd blijft.

Voor enkele initiatieven is bovenstaande manier van afhechting niet mogelijk. Soms valt er een gat in financiering omdat de huidige einddatum van ondersteuning vanuit Samen aan Zet eerder afloopt dan de besluitvorming over beleid/projecten plaatsvindt. Soms zijn bestaande budgetten onvoldoende toereikend om daarbinnen daadwerkelijk keuzes te maken. Voor die voorstellen is

het advies beperkt te schuiven met Samen aan Zet budget en/of te zijner tijd bij de begroting extra (structureel) budget te vragen voor voortzetting (al dan niet in aangepaste vorm). Zo kunnen we voorkomen dat wat met veel enthousiasme en inzet van de samenleving is opgebouwd in de afgelopen jaren verloren gaat. Als voorwaarde geldt wel dat de initiatieven aantoonbaar bijdragen aan de Samen Nijkerk beweging. Concreet denken we hierbij aan het voorstel 'Ontmoetingspleinen'. De financiering van de voorstellen 'Sterk Merk' en 'Informatiepunt voor recreatie en toerisme' loopt dit jaar af. In de Begroting 2021-2024 zit een voorstel om structureel budget beschikbaar te stellen voor het versterken van de lokale en vrijetijdseconomie, waar 'Sterk merk' en 'Informatiepunt voor recreatie en toerisme' onderdeel van uitmaken. Voor overige voorstellen in deze categorie geldt dat financiering langer doorloopt en dat de afweging later gemaakt kan worden.

2. *Budget dat niet benut wordt voor Samen aan Zet kan het beste zo snel mogelijk vrijgemaakt worden voor andere doeleinden*
   Gezien de druk die is ontstaan op de gemeentelijke financiën proberen we zoveel mogelijk initiatieven financieel af te ronden in 2020. Daarmee zullen we niet langer automatisch gelden doorschuiven naar een volgende jaarschijf zoals tot nu toe is gedaan.
   Voor een deel van de voorstellen is dit goed mogelijk (zie bijlage 1 gemarkeerd met groen), maar voor een deel niet. Voor deze initiatieven geldt dat vooraf afspraken gemaakt zijn over financiering tot en met 2021, en in enkele gevallen tot in 2022. Deze afspraken willen we respecteren.
   Daarnaast veroorzaakt de huidige Corona-crisis vertraging in uitvoering van sommige initiatieven. Ook deze initiatieven stellen we voor wel meer tijd te geven om af te ronden wat is opgestart, maar hieraan wel een duidelijke einddatum te verbinden.

Kanttekeningen
Geen.

Financiën
In de onderstaande tabellen is de totale financiële stand van zaken per dialooggroep weergegeven.

Cluster	Budget voor voorstellen dialooggroep gevonden binnen de kaders	Voor periode	Toegekend bij clusterover-stijgende afweging 2018	Voor periode	Toegekend bij UP Januari 2019	Voor periode	Totaal toegekend
Leefstijl	€ 70.000,-	2017	€ 189.000	2018-2020	€169.000	2019-2021	€ 428.000
Economie & bedrijfsomgeving	€ 520.000,-	2017-2018	€ 596.000	2018-2020	--		€ 1.116.000
Veiligheid en handhaving	€ 70.000,-	2017-2020	€ 25.000	2018	--		€ 95.000
Wonen en woonomgeving	€ 321.000,-*	2018-2021	--		--		€ 321.000
Sociaal Domein	€ 810.000,-	2017-2019	--		--		€ 810.000
Totaal	**€ 1.791 .000,-**		**€ 810.000**		**€ 169.000**		**€ 2.770 .000**

** eerder werd gerekend met het budget van € 1.030.000 waarover door de raad is besloten. Hierin is echter ook de dekking van vooraf meegegeven budgetkorting opgenomen. Het nu genoemde bedrag is daadwerkelijk voor de voorstellen beschikbaar.*

Cluster	Uitgegeven in 2017 t/m 2019	Vrijgevallen in 2019	Voorstel vrijval /schuiven middelen	Totaal nog te besteden t/m 2021 (voorstel vrijval verwerkt)
Leefstijl	€ 242.000	--	-	€ 186.000
Economie & bedrijfsomgeving	€ 648.000	€ 148.000	€ 156.000	€ 164.000
Veiligheid en handhaving	€ 7.300	€ 20.000	€ 25.000	€ 42.700
Wonen en woonomgeving	€ 76.000	€ 81.000	€ 4.300	€ 159.700
Sociaal Domein	€ 170.000	€ 130.000	€ 72.000 (€ 77.000- € 5.000 Ontmoetingspleinen)	€ 438.000
Totaal	**€ 1.143.300**	**€ 379.000**	**€ 257.300**	**€ 990.400**

Communicatie
Huidige betrokkenen / initiatiefnemers zijn geïnformeerd over het voornemen om te komen tot afhechting van Samen aan Zet, en wat dat betekent voor het voorstel waar zijn betrokken bij zijn. Daarnaast hebben alle betrokken bij Samen aan Zet een afschrift van de raadsinformatiebrief van 7 juli 2020 ontvangen. Betrokkenen worden op de hoogte gehouden over verder besluitvorming.

Vervolg
In de bijlage is aangegeven welke voorstellen in 2020 en daarna nog doorlopen. Na besluitvorming door uw raad bij de begroting 2021-2024 zal verantwoording over de nog doorlopende voorstellen plaatsvinden via de reguliere P&C cyclus.
Het gedachtegoed achter de oorspronkelijke ideeën en voorstellen vanuit de dialoog Samen aan Zet zal binnen de gemeente onder de aandacht blijven. De werkwijze van Samen aan Zet‘ van buiten naar binnen werken’ gaat onverminderd voort.

Bijlagen
Bijlage 1: Overzicht voortgang en vervolgvoorstel per dialoogvoorstel.

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris, de burgemeester,

mevrouw drs. R.C.B. de Jong de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2020-079

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 27 oktober 2020;

b e s l u i t :

1. Samen aan Zet af te hechten, waarbij:
   a) Activiteiten/voorzieningen die op eigen benen verder kunnen, gedragen door de samenleving, zoveel mogelijk financieel worden afgerond,
   b) Initiatieven waarvoor in de samenleving geen animo meer is of die nog steeds onvoldoende zijn uitgewerkt of die niet kunnen worden vervolgd in lijn met het oorspronkelijke idee worden gestopt.
   c) Initiatieven met een tijdelijk karakter, gericht op in gang zetten van een verandering of (ruimtelijke) ontwikkeling en inhoudelijk het vervolg beleggen in regulier werk/beleid worden afgerond.
   d) Overige experimentele initiatieven, die niet zonder (gemeente)financiering/bemoeienis verder kunnen, voorzetten tot de afgesproken experimentele fase is afgerond, en bij de beleidsontwikkeling te besluiten over eventuele voorzetting. Uitgangspunt is dat vervolgfinanciering zoveel mogelijk binnen reguliere budgetten zal plaatsvinden (*oud voor nieuw inruilen*)
2. Het vrijvallende budget ad € 257.300 terug te laten vloeien naar de Algemene Reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk
d.d.12 november 2020,

de griffier, de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN de heer mr. drs. G.D. RENKEMA